

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J. M.**, bývajúceho v B. proti žalovaným **1/ M. C.**, bývajúceho v T., zastúpeného JUDr. Jozefom Milkom, advokátom so sídlom v Bratislave, Budovateľská č. 24, **2/ Dražobná spoločnosť, a.s.**, so sídlom v Bratislave, Gunduličová č.3, IČO 35 795 038,. zastúpenej STANĚK VETRÁK & PARTNERI, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Vlčkova č. 18, za ktorú koná JUDr. Anton Staněk, advokát, **o vydanie nehnuteľnosti**, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 18 C 59/2007, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 10. marca 2010 sp. zn. 7 Co 127/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu **o d m i e t a**.

Žalobca je **p o v i n n ý** nahradiť žalovanému 2/ trovy dvolacieho konania 650,48€ na účet jeho právneho zástupcu STANĚK VETRÁK & PARTNERI, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Vlčkova č. 18, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žalovanému 1/ **nepriznáva** náhradu trov dvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Žalobca sa žalobou voči žalovaným 1/ a 2/ v tomto konaní domáhal vydania nehnuteľnosti a to stavby - rodinného domu súpisného čísla 753 na parcele číslo 1024 a pozemku parcelné číslo 1024 zastavané plochy a nádvoria o výmere 283 m², nachádzajúcich sa v katastrálnom území K., okres B. zapísaných na liste vlastníctva číslo X. vedenom Katastrálnym úradom v B., Správa katastra B., pracovisko B.. Vychádzal z toho, že mu svedčí vlastnícke právo k nehnuteľnostiam aj napriek tomu, že k zmene vlastníckeho práva

k dotknutým nehnuteľnostiam 11. marca 2005 došlo na základe príklepu licitátora na dobrovoľnej dražbe, ktorú žalobca považoval za neplatnú (najmä preto, že zmluva o vykonaní dobrovoľnej dražby ako i celý dražobný proces sú absolútne neplatné, v rozpore so zákonom; zmluva o úvere a zriadení záložného práva nebola registrovaná štátnym notárstvom). Žalovaný 1/ tak neoprávnene nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam od D. S., ten ho získal od B. S., ten ho získal od I. L. s rodinou, ktorí ho získali od D. H., vydražiteľa.

Okresný súd Bratislava IV rozsudkom z 31. marca 2009 č.k. 18 C 59/2007-241 žalobu o vydanie nehnuteľností zamietol s tým, že o trovách rozhodne samostatným rozhodnutím (§ 155 ods. 1 O.s.p.). Vychádzal z toho, že základnou podmienkou úspechu žaloby podanej v tomto konaní je preukázanie vlastníckeho práva žalobcom k nehnuteľnostiam – jeho aktívnej legitímácie – domáhať sa ochrany vlastníckeho práva. Žalobca bol vlastníkom dotknutých nehnuteľností, z dôvodu nesplateného úveru sa nehnuteľnosti stali predmetom dobrovoľnej dražby, na základe ktorej žalobca prišiel o vlastnícke právo. Konanie o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby vedené pred Okresným súdom Bratislava I pod sp.zn. 14 C 114/2006 bolo zastavené z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcom. Z listu vlastníctva č. X. z 29. októbra 2007 vyplýva, že súčasným vlastníkom dotknutých nehnuteľností je žalovaný 1/, ktorý ich nadobudol kúpnu zmluvou z 8. augusta 2007. Žalobca neuniesol dôkaznú povinnosť preukázaním svojho vlastníckeho práva, preto súd vychádzajúc z § 123, § 124 a § 126 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka žalobu zamietol. Okresný súd Bratislava IV uznesením z 19. júla 2010 č.k. 18 C 59/2007-364 žalovaným 1/ a 2/ nepriznal náhradu trov konania pred súdom prvého stupňa.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 10. marca 2010 sp. zn. 7 Co 127/2009 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil; žalovaným 1/ a 2/ nepriznal náhradu trov odvolacieho konania a návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol. V odôvodnení uviedol, že nevyhovel návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. a predloženie veci Ústavnému súdu Slovenskej republiky na zaujatie stanoviska o nesúlade zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o dobrovoľných dražbách) s Ústavou Slovenskej republiky v tom, že zákon nerieši situáciu o márnom uplynutí prekluzívnej lehoty na podanie žaloby o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, ktorá nastala bez zavinenia

majiteľa draženej nehnuteľnosti, keď dospel k záveru, že citovaný zákon nie je v rozpore s ústavou a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd a súčasne riešenie tejto otázky nepovažoval za potrebné pre rozhodnutie v tejto veci. Odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa zaujal právny názor, že v prípade žaloby na vydanie veci (resp. vydanie nehnuteľností) v zmysle § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, sa predpokladá, že iná osoba neoprávnene (teda bez právneho dôvodu) zadržáva vec patriacu vlastníkovi a súčasne mu ju odmieta vydať. Aktívna legitímácia v takom prípade patrí vlastníkovi veci. Podmienkou úspechu takejto žaloby je preukázanie vlastníckeho práva žalobcu. Z listu vlastníctva č. X. bolo v konaní preukázané, že vlastníkom dotknutých nehnuteľností je žalovaný 1/, ktoré nadobudol ako v poradí štvrtý vlastník po vykonaní ich dobrovoľnej dražby, a to na základe kúpnej zmluvy V-10921/2007 zo dňa 8. augusta 2007 od D. S.. Odvolací súd považoval za právne irelevantné námietky žalobcu týkajúce sa výkonu dobrovoľnej dražby (doručovania písomností týkajúcich sa dražby, neplatnosti notárskej zápisnice, ktorou bol osvedčený priebeh dražby a pod.), ktoré námietky mohli byť uplatnené len v trojmesačnej prekluzívnej lehote avšak v inom súdom konaní. Vyslovil tiež názor, že pokiaľ by bolo možné v inom ako v konaní o určení neplatnosti dražby preskúmať neplatnosť dražby, došlo by k právnej neistote všetkých prípadných ďalších dobromyseľných vlastníkov draženej nehnuteľnosti, ktorí majú rovnaký nárok na ochranu vlastníckych práv, ako pôvodný vlastník. Z uvedených dôvodov, považoval rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 O.s.p. za vecne správny. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, navrhol dovolaním napadnuté rozhodnutie zmeniť a žalobe vyhovieť alternatívne ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvému stupňa na ďalšie konanie a zároveň uložiť žalovaným povinnosť nahradiť mu trovy dovolacieho konania z dôvodu, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že súd prvého stupňa v odôvodnení neuviedol na základe akých konkrétnych skutočností nie je možné žalobcu považovať za vlastníka dotknutých nehnuteľností (okrem tvrdenia, že nie je zapísaný na výpise z listu vlastníka ako vlastník nehnuteľností), čo má za následok jeho nepreskúmateľnosť a porušenie jeho práv na spravodlivé súdne konanie v zmysle článku 6 Dohovoru a čl. 46 ústavy Slovenskej republiky. Uviedol, že v konaní o vydanie nehnuteľností je súd oprávnený ako predbežnú otázku riešiť i otázku vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, pričom pri posúdení otázky, kto je vlastníkom, môže sa odchýliť od stavu zapísaného v katastri nehnuteľnosti. Dovolateľ nepovažoval za

správny právny záver súdov, že neunesol dôkazné bremeno na preukázanie jeho vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Žalobca v konaní poukazoval na dôkazy (a navrhoval ich vykonanie), ktoré preukazujú protizákonný prechod vlastníckych práv na základe príklepu v dobrovoľnej dražbe, ktorá bola navrhnutá neoprávnenou osobou a vykonaná na základe absolútnej neplatnej Zmluvy o vykonaní dražby. Až po vyhodnotení týchto dôkazov mohol súd vyvrátiť alebo potvrdiť vlastnícke právo žalobcu k predmetu dobrovoľnej dražby. Rozhodnutie odvolacieho súdu preto vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca v priebehu celého konania poukazoval, že v Zmluve o vykonaní dražby bola dôvodom dražby pohľadávky z úverovej zmluvy č. 800235-6 z 20. septembra 1990 a v Návrhu na vykonanie dražby to bola pohľadávky z úverovej zmluvy č. 78-800702-1 z 1. októbra 1992. Pohľadávka z úverovej zmluvy č. 800235-6 z 20. septembra 1990 (uvedená v Zmluve o vykonaní dražby) nebola zabezpečená záložným právom v dôsledku jej nezaregistrovania štátnym notárstvom (§ 58 ods. 2 Občianskeho zákonníka platného v roku 1990). V zmluve o úvere č. 78-800702-1 z 1. októbra 1992, ktorá bola právnym dôvodom Návrhu na vykonanie dražby, žalobca nebol dlžníkom (dlžníčkou je jeho manželka), pohľadávka z tejto úverovej zmluvy nebola postúpená na D. H. (navrhovateľa dražby) a je vymáhaná Slovenskou konsolidačnou, a.s. od manželky žalobcu v konaní pred Krajským súdom v Bratislave pod sp.zn. 51 Cb 46/97. Z uvedeného vyplýva, že Návrh na vykonanie dražby bol podaný neoprávnenou osobou, pretože D. H. nebol záložným veriteľom. Rozpor právnych dôvodov v Návrhu na vykonanie dražby a v Zmluve o vykonaní dražby v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka zakladá absolútnu neplatnosť právneho úkonu pre rozpor s dobrými mravmi. Žalobca odvodzuje svoje vlastnícke právo k nehnuteľnostiam od absolútnej neplatnosti Zmluvy o vykonaní dražby (nie však od neplatnosti dražby); na jej neplatnosť mal súd prihliadať aj bez návrhu. Zmluvou o vykonaní dražby sa súd vôbec nezaoberal ani ju ako dôkaz nevykonal. Dovolateľ uzavrel, že preukázaním absolútnej neplatnosti Zmluvy o vykonaní dražby pre jej rozpor so zákonom, by sa preukázala aj neplatnosť celej dobrovoľnej dražby a teda nezákonne pozbavenie jeho vlastníckych práv i neplatnosť následných prevodov nehnuteľností. Z týchto dôvodov dovolateľ namietal, že rozhodnutie vychádza zo skutkového zistenia, ktoré nemá v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní (§ 241 ods. 2 O.s.p) a že rozhodnutie spočíva i na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 O.s.p.).

Žalovaný 2/ navrhol dovolanie odmietnuť vychádzajúc z názoru, že konanie netrpí vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. tak, ako túto obsahovo vymedzil dovolateľ.

Vyslovil názor, že neplatnosť dobrovoľnej dražby môže súd určiť len v samostatnom konaní o určenie jej neplatnosti (§ 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách a doplnení zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti, ďalej len zákon o dražbách), nie však v inom konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), splňajúca podmienku povinného zastúpenia v dovolacom konaní (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie – charakterizovaný svojou výnimočnosťou - mimoriadnosťou. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno úspešne napadnúť (len) právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, avšak nie v každom prípade, ale iba ak ho právna úprava pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.)

Pre účely predmetného dovolacieho konania je vhodné zdôrazniť, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a nemožno sa ním úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdov nižších stupňov ani výsledkov nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd nie je treťou inšinciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Posúdiť správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci, nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy. Dovolacie konanie má (a to je potrebné osobitne zdôrazniť) prieskumnú povahu; aj so zreteľom na ňu dovolací súd – na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu – nemá možnosť vykonávať dokazovanie (viď § 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa §238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého

odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalobcu nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné, a nejde ani o potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie žalobcu by mohlo byť procesne prípustné, len ak by konanie, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. (tzv. vady zmätočnosti). Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (aj rozsudku aj proti uzneseniu) odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ani samotné nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Dovolaciemu súdu preto neprislúcha zaoberať sa tými dovolacími námietkami,

ktoré nachádzajú svoje zdôvodnenie v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd.

Dovolateľ existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a až g/ O.s.p. netvrdil a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľ namieta, že konanie je zaťažené procesnou vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť konať pred súdom a v konaní pred ním uplatňovať procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. Z obsahu dovolania možno vyvodit', že k odňatiu možnosti konať pred súdom malo podľa názoru dovolateľa dôjsť predovšetkým nevykonaním ním navrhovaného dokazovania (preukazujúceho absolútnu neplatnosť Zmluvy o vykonaní dražby); neprihliadnutím na tieto dôkazy súdom, ktoré dovolateľ považoval za rozhodné; nevysporiadaním sa s právnou argumentáciou, zaujatými stanoviskami dovolateľa k vecnej a právnej stránke sporu v dôvodoch rozhodnutia (najmä v otázke absolútnej neplatnosti Zmluvy o vykonaní dražby, podania návrhu na vykonanie dražby neoprávnenou osobou, nezákonného doručovania písomností v rámci dobrovoľnej dražby) a v tejto súvislosti nevysvetlením jednotlivých dôvodov rozhodnutia k otázke o protizákonnom pozbavení vlastníckeho práva žalobcu k dotknutým nehnuteľnostiam, v súhrne zakladajúcich nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia.

K jednotlivým dovolacím námietkam uvádza dovolací súd nasledovné:

I keď čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd zaručuje právo na spravodlivé súdne konanie, neustanovuje žiadne pravidlá pre prípustnosť dôkazov alebo spôsob, ktorým majú byť posúdené; tieto záležitosti preto musia byť primárne upravené vnútroštátnym právom a vnútroštátnymi súdmi. Ústava Slovenskej republiky neupravuje prípustnosť dôkazov, ale ponecháva jej úpravu na príslušné zákony, spravidla na procesné

kódexy. Takisto význam dôkazov a potrebnosť ich vykonania sú otázky, ktorých posúdenie je zásadne v právomoci toho orgánu, ktorý rozhoduje o merite návrhu – inými slovami, právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03).

Vzhľadom na charakter argumentácie dovolateľa treba v súvislosti s vyššie uvedeným dodať, že pod spravodlivým súdnym procesom (fair hearing) sa v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Občiansky súdny poriadok ukladá účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd ale rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky to vyjadril už v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993, v ktorom vysvetlil, že prípadné nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení (vedúcu k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nie však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p.; v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 125/1999 uviedol, že ak súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nie je prípustné, lebo to nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. S poukazom na obsahovo zhodné závery, ku ktorým dospel dovolací súd aj v prejednávanej veci, možno preto konštatovať, že i prípadným nevykonaním dovolateľom navrhovaného dokazovania (k namietaným okolnostiam spochybňujúcim platnosť uskutočnenej dobrovoľnej

dražby a to vzhľadom najmä na absolútnu neplatnosť Zmluvy o vykonaní dražby, podania návrhu na vykonanie dobrovoľnej dražby neoprávnenou osobou, nezákonného doručovania písomností v rámci dobrovoľnej dražby a pod.) nemohlo dôjsť k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. V okolnostiach prejednávaneho prípadu je potrebné osobitne uviesť, že súdom prvého stupňa bolo účastníkom konania dané písomné poučenie v zmysle § 114 ods. 2 O.s.p. (viď čl. 182 – 183 spisu), ktoré žalobca osobne prevzal 12. februára 2009. Na pojednávaní 31. marca 2011 (viď čl. 231 a 232 spisu) súd prvého stupňa vykonal mimo iného aj dokazovanie listinami predloženými žalobcom a to Návrhom na vykonanie dražby (založenom na čl. 32 - 33 spisu), Notárskou zápisnicou osvedčujúcou priebeh dražby (založenou na čl. 40 – 44 spisu) a ďalšími dôkazmi vzťahujúcimi sa k dobrovoľnej dražbe i keď pre vec samú za rozhodujúce nepovažoval okolnosti jej (ne)platnosti ale len to, že žalobca iným spôsobom ako len spochybnením dražby v tomto konaní, nepreukázal že mu svedčí vlastnícke právo k nehnuteľnostiam.

Pokiaľ ide o námietky dotýkajúce správne alebo úplne zisteného skutkového stavu veci je súdna prax jednotná v názore, že ak súd niektorý dôkaz nesprávne vyhodnotí, môže to viesť prípadne k nesprávnym skutkovým zisteniam a v konečnom dôsledku aj k vecne nesprávnemu rozhodnutiu, nezakladá to však tzv. zmätočnosť konania, teda ani vadu v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. (viď R 37/1993, R 125/1999 a R 6/2000). Treba zdôrazniť, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97). K uvedenej námietke žalobcu treba dodať, že súd neodníme účastníkovi možnosť pred ním konať ani tým, že (prípadne) nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov (§ 132 O.s.p.); jeho rozhodnutie môže byť síce z tohto dôvodu vecne nesprávne, ale to ešte samo osebe nevedie k zmätočnosti rozhodnutia a nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 42/1993), pre úplnosť treba dodať, že nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné – viď § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Pokiaľ dovolateľ namieta, že súdy pri rozhodovaní vychádzali z neúplných skutkových zistení, ide po stránke obsahovej o námietku, že v konaní došlo k tzv. inej (než v § 237 O.s.p. vymenovanej) procesnej vady majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; takáto

dovolaťom tvrdená vada (i keby k nej v konaní došlo) by bola síce relevantným dovolacím dôvodom § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), sama o sebe ale nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa či. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky *právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany*, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Týmto kritériám musí nepochybne zodpovedať rozhodnutie súdu vydané v občianskom súdnom konaní. Odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napr. Georgidias c. Grécko z 29. mája 1997, Recueil III/1997), avšak musí zodpovedať požiadavkám zakotveným v § 157 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p. Judikatúra ESĽP nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa osobitná odpoveď práve na tento argument (Georgidias c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Zákonné požiadavky na odôvodnenie rozsudkov vyplývajú z § 157 ods. 2 O.s.p.; obdobne tomu je aj v prípade uznesení (§ 167 ods. 2 O.s.p.). Jeho účelom je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia; zároveň je aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia. Ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p. dáva súdom dostatočný návod na to, aké má byť odôvodnenie rozhodnutia. Z hľadiska úplnosti odôvodnenia rozhodnutia sa žiada, aby odôvodnenie obsahovalo najmä stručné a výstižné prednesy účastníkov a ich konečné návrhy, dôkazy, o ktoré súd oprel svoje skutkové zistenia, úvahy, ktorými sa spravoval pri hodnotení dôkazov a skutočností, ktoré mal preukázané, a právne posúdenie zisteného skutkového stavu podľa príslušných zákonných ustanovení. Ak súd svoj právny záver v rozhodnutí riadne neodôvodní, jeho rozsudok zostáva nepreskúmateľný.

Keďže odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa (§ 219 O.s.p.) odôvodnenia potvrdeného i potvrdzujúceho rozhodnutia tvoria jeden celok, ako celok potom musia v tomto smere obsahovať úplné a výstižné odôvodnenie zahrňujúce výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Len takéto rozhodnutie možno označiť za preskúmateľné (§157 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.).

Z odôvodnení rozsudkov nižších súdov možno zistiť, že dôvodom zamietnutia žaloby o vydanie nehnuteľných vecí je zhodný záver súdov, že žalobca nie je ich vlastníkom. Žalobca sa bránil, že vlastníctvo k dotknutým nehnuteľnostiam nemohol stratiť na základe absolútne neplatnej Zmluvy o vykonaní dražby a jej nezákonnom priebehu. Súdny však v tomto súdnom konaní vychádzali z právneho názoru, že otázku neplatnosti dražby nie sú oprávnené riešiť ani ako otázku predbežnú, pokiaľ žalobca nepreukázal neplatnosť dobrovoľnej dražby v osobitnom súdnom konaní - začatom podľa § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách (konanie o určenie neplatnosti dražby vedené pred Okresným súdom Bratislava I pod sp.zn. 14 C 114/2006 bolo podľa ich zistení právoplatne zastavené), potom vychádzali z toho, že ich vlastníkom je ten komu svedčí zápis na liste vlastníctva a týmto subjektom nie je žalobca, čo bolo rozhodujúcim dôvodom pre zamietnutie žaloby. Uvedené skutkové zistenia a na ich základe prijaté právne závery súdu podľa názoru dovolacieho súdu zodpovedajú zákonným požiadavkám ich preskúmateľnosti v zmysle §157 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.

Bez toho, aby dovolací súd zaujímal stanovisko k právnomu posúdeniu tejto veci, považuje za vhodné vyjadriť sa i k súvisiacim otázkam o prípadnej arbitrárnosti odôvodnenia vydaných rozhodnutí.

Dražbou je verejné konanie, ktorého účelom je prechod vlastníckeho práva alebo iného práva k predmetu dražby, konané na základe návrhu navrhovateľa, pri ktorom sa licitátor obracia na vopred neurčený okruh osôb prítomných na vopred určenom mieste s výzvou na podávanie ponúk a pri ktorom na osobu, ktorá urobí najvyššiu ponuku, prejde príklepom licitátora vlastnícke alebo iné právo k predmetu dražby, alebo verejné konanie, ktoré bolo licitátorom ukončené z dôvodu, že nebolo urobené ani najnižšie podanie (§ 2 písm.

a/ zákona č. 527/2002 Z.z.). Dražbu je možné vykonať len na základe písomnej zmluvy o vykonaní dražby, ktorú uzavrie navrhovateľ dražby s dražobníkom; to neplatí, ak ide o majetok štátu, ak je dražobníkom orgán štátnej správy, alebo ak ide o majetok územného samosprávneho celku, ak je dražobníkom tento územný samosprávny celok alebo ak je dražobníkom navrhovateľ dražby (§ 16 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z.z.). V prípade, ak boli porušené *ustanovenia tohto zákona*, môže osoba, ktorá tvrdí, že tým bola dotknutá na svojich právach, požiadať súd, aby určil neplatnosť dražby. Toto právo zaniká, ak sa neuplatní do troch mesiacov odo dňa konania dražby (§ 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z.z.). Súd určí neplatnosť dražby, ak je na tom naliehavý právny záujem (§ 21 ods. 3 zákona č. 527/2002 Z.z.).

Z vyššie uvedených ustanovení zákona č. 527/2002 Z.z. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku z 22. mája 2008 sp. zn. 3 Cdo 272/2007 (viď tiež Zo súdnej praxe č. 47/2008) vyvodil, že neplatnosť dobrovoľnej dražby môže určiť len súd v samostatnom konaní o určenie jej neplatnosti. K zhodnému právnomu záveru dospel neskôr Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudkoch z 30. júna 2009 sp. zn. 2 Cdo 66/2008 (viď R 23/2010) a z 23. júna 2010 sp. zn. 5 Cdo 51/2009.

Príklep licitátora na dobrovoľnej dražbe je nadobudnutie vlastníctva formou prechodu práva na základe inej skutočnosti v zmysle § 132 Občianskeho zákonníka. Takýto prechod práva je teda právnou skutočnosťou, ktorú nie je možné preskúmať v rámci iného konania ako konania upraveného v § 21 ods. 2 a 3 zákona č. 527/2002 Z.z. Pokiaľ v osobitnom konaní o určenie neplatnosti dražby, v ktorom žaloba musí byť podaná v trojmesečnej prekluzívnej lehote počítanej od konania dobrovoľnej dražby, súd neurčí neplatnosť dražby, nemôže nikto – ani súd spochybňovať prechod práva na dobrovoľnej dražbe.

Nadväzujúc na právne závery zaujaté v rozsudkoch Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uvedených v predchádzajúcom odseku, ktoré sa ustálili na základe ustálenej judikatúry zverejnenej i v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (viď R 23/2010) aplikačno-súdna prax uzatvára, že neplatnosť dobrovoľnej dražby môže vysloviť súd iba v občianskom súdnom konaní, ktoré začalo podaním návrhu na určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby v zmysle § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z.z. Otázku neplatnosti dobrovoľnej dražby nemôže súd posudzovať v inom konaní než v konaní podľa uvedeného ustanovenia, a to ani ako otázku prejudiciálnu (predbežnú).

Z uvedeného pohľadu dovolací súd v tejto veci nemôže prisvedčiť dovolateľovi, že odôvodnenie súdnych rozhodnutí je arbitrárne, alebo nie je preskúmateľné, ak korešponduje záverom vychádzajúcim z citovanej judikatúry, alebo z nich v princípe vychádza.

Pokiaľ dovolateľ namietal, že súdy v odôvodnení nedali dostatočnú odpoveď na jeho námietku o „absolútnej neplatnosti Zmluvy o vykonaní dražby“, je potrebné v kontexte vyššie uvedených právnych úvah dodať, že povinnosťou súdu nie je dať odpoveď na každý argument účastníka konania ale len na ten, ktorý je pre rozhodnutie veci relevantný (kľúčový, rozhodný, zásadný). Vychádzajúc z názoru konajúcich súdov, že v predmetnom konaní o vydaní nehnuteľností nemôže súd posudzovať ani ako predbežnú otázku neplatnosti dobrovoľnej dražby, je bez ďalšieho zjavné, prečo už nebolo nutné zdôvodňovať i prípadnú jej neplatnosť práve (alebo aj) pre namietanú neplatnosť Zmluvy o vykonaní, prípadne z ďalších dôvodov, na ktoré poukazoval v konaní žalobca.

Pokiaľ obsah dovolacích námietok smeroval k spochybneniu právneho posúdenia veci odvolacím súdom v napadnutom rozsudku (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), je potrebné uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd ale právnym posúdením veci neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., lebo (ani prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (viď napríklad rozhodnutia

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005 a sp. 4 Cdo 165/2003). I keby dovolacie námietky o založení rozhodnutia na nesprávnom právnom posúdení veci (o tom, komu svedčí vlastnícke právo k nehnuteľnostiam; či v tomto konaní možno je súd oprávnený preskúmať platnosť dobrovoľnej dražby alebo zmluvy o jej vykonaní) boli prípadne aj opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného hľadiska neposudzoval), dovolateľom vytýkané okolnosti by mohli mať za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p.

Keďže prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky ho odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešným žalovaným 1/ a 2/ vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Trovy konania žalovaného 2/ v danom prípade spočívajú v odmene advokáta za právnu službu, ktorú poskytol žalovanému 2/ vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu žalobcu z 8. decembra 2010 (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Sadzbu tarifnej odmeny dovolací súd stanovil podľa § 10 ods. 1 a 2 tejto vyhlášky vo výške 539,41 € (hodnota veci 59 749,05 €), čo s náhradou výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške 1/100 výpočtového základu (§ 16 ods. 3 vyhlášky) 7,21 € s 19% DPH 103,86 €, predstavuje spolu 650,48 €. V dôsledku zásady účelnosti vynaložených trov konania (§ 137 O.s.p.) dovolací súd nepriznal náhradu trov konania za jeden úkon právnej služby spojený s replikou žalovaného 2/ z 25. mája 2011 k vyjadreniu žalobcu zo 4. apríla 2011, lebo jeho obsah len dôslednejšie konkretizuje pôvodné stanovisko žalovaného 2/ z 8. decembra 2010 k žalobcovmu dovolaniu. Dovolací súd žalovanému 1/ nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nebol podaný návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov tohto konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. februára 2012

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v.r.
predsedníčka senátu